udal biztanleriaren eguneratzea

2000

actualización de la población municipal

EMAITZEN ANALISIA

ANÁLISIS DE RESULTADOS

La Actualización de la Población Municipal ofrece continuidad anual a las cifras de población proporcionadas por los Censos y, hasta 1996, por las Renovaciones Padronales. Además, permite comparar la intensidad de los fenómenos demográficos -natural y migratorio- en su contribución a las variaciones numéricas de la población de la Comunidad Autónoma de Euskadi en sus diversos ámbitos espaciales: territorio histórico, comarca, municipio,….

Se pretende, por tanto, dar a conocer anualmente datos actualizados de la población de derecho de los municipios de la Comunidad Autónoma de Euskadi en los períodos interpadronales, con fecha de referencia a 31 de diciembre de cada año. En cuanto a su contenido, la Web ofrece cifras de población y el desglose de los componentes de la variación de la población, por territorio histórico, comarca y municipio, además de la estructura de población por sexo y edad a nivel territorial. No obstante, **Eustat** tiene disponibles y, por tanto, puede proporcionar a todo aquel que lo solicite, datos desagregados a nivel de distrito y sección.

Con el fin de clarificar la lectura de este análisis, hay que precisar que el esquema seguido en el mismo aborda los cambios poblacionales definidos espacialmente de mayor a menor agregación: C.A. de Euskadi, territorios históricos, comarcas y, finalmente, municipios agrupados en función de su tamaño.

Tras una primera aproximación histórica a través de los Censos y Renovaciones Padronales de 1981, 1986, 1991 y 1996, el ámbito temporal contemplado en el análisis abarca dos fechas de referencia, por una parte el período intercensal que va desde el 1 de mayo de 1996 hasta la Actualización de la Población que nos ocupa referenciada a 31 de diciembre de 2000; y por otra, la variación anual desde la última Actualización de Población publicada por **Eustat**.

APROXIMACIÓN HISTÓRICA

La evolución de las grandes cifras de población muestra una continuación en la tendencia al descenso de la población iniciada en nuestra Comunidad a principios de los 80. En este sentido, la tasa de crecimiento intercensal de la C.A. de Euskadi -que indica el descenso porcentual medio anual de población desde la última Renovación Padronal- mantiene tanto el signo negativo como su intensidad, ya que en los tres primeros períodos interpadronales analizados (1981-1986, 1986-1991 y 1991-1996), las tasas oscilan alternativamente entre -0,1% y -0,3%. Y se sitúa en

Udal-Biztanleriaren Eguneratzeak urtean behingo jarraipena ematen die zentsuek emandako biztanleria-zifrei eta, 1996a arte, errolda-berriztapenek eskaintzen zituzten biztanle-kopuruei. Gainera, demografi gertakarien (berezko mugimenduen eta migrazioen) intentsitateak Euskal Autonomia Erkidegoko eremu espazialen (lurralde historikoen, eskualdeen, udalerrien,...) zenbakizko aldakuntzei nolako ekarpena egin dien konparatzea ahalbidetzen du.

Asmoa, beraz, Euskal Autonomia Erkidegoko udalerriek errolda arteko aldietan dituzten zuzenbideko biztanleriari buruzko datu eguneratuak urtero ezagutaraztea da, betiere urte bakoitzeko abenduaren 31ko erreferentzia-datarekin. Edukiari dagokionez, webguneak eskaintzen ditu biztanle-kopuruak eta biztanleria-aldakuntzaren osagaien xehekapena, lurralde historikoka, eskualdeka eta udalerrika, bai eta lurralde mailako sexu eta adinkako biztanleria-egitura ere. **Eustat**ek, dena dela, erabilgarri ditu –eta beraz, eskatzen dituenari eskain diezazkioke– barruti eta sekzio mailako datu destaldekatuak ere.

Analisi hau behar bezala ulertu ahal izateko, kontuan izan behar da bertan aztertzen ditugun biztanle-kopuruaren aldaketak lurralde-eremuen taldekatze-mailaren arabera antolatu ditugula, maila txikienekotik handienekora: Euskal AE, lurralde historikoak, eskualdeak eta udalerriak, betiere tamainaren arabera taldekatuta.

Lehenik, hurbilketa historiko txiki bat egin dugu 1981, 1986, 1991 eta 1996ko zentsuen eta errolda-berriztapenen bidez. Aztergai den denbora-eremuak 1996ko maiatzaren 1etik orain dagokigun biztanleri eguneratzera arteko (2000ko abenduaren 31ko erreferentzi data) zentsu arteko aldia hartzen du; bestetik, urteko aldakuntza, **Eustat**ek argitaratutako azken biztanleria-eguneratzetik.

HURBILKETA HISTORIKOA

Biztanle-kopuru nagusien bilakaerak erakusten duenez, ez da eten 80ko hamarkadaren hasieran gure erkidegoan hasi zen biztanle-kopuruaren beheranzko joera. Ildo horretatik, ez da aldatu Euskal AEko zentsuen arteko hazkunde-tasak –zeinak biztanle-kopuruaren urteko batez besteko jaitsiera portzentajezkoa adierazten baitu, azkeneko errolda-berriztapenetik– zeinu negatiboari zein zeinu horren intentsitateari eusten dio, zeren aztertu ditugun errolda arteko azken hiru aldietan (1981-1986, 1986-1991 eta 1991-1996), tasak, aldizka, %-0,1en eta %-0,3ren arte-

-0,12% en el último período interpadronal, entre el 1 de mayo de 1996 y diciembre de 2000.

an egon dira. Eta errolda arteko azken aldian, 1996ko maiatzaren 1aren eta 2000ko abenduaren artean, %-0,12ra iritsi da tasa hori.

1. Evolución de la tasa de crecimiento intercensal por territorio histórico (%)

Zentsuen arteko hazkunte-tasen bilakaera lurralde historikoen arabera (%)

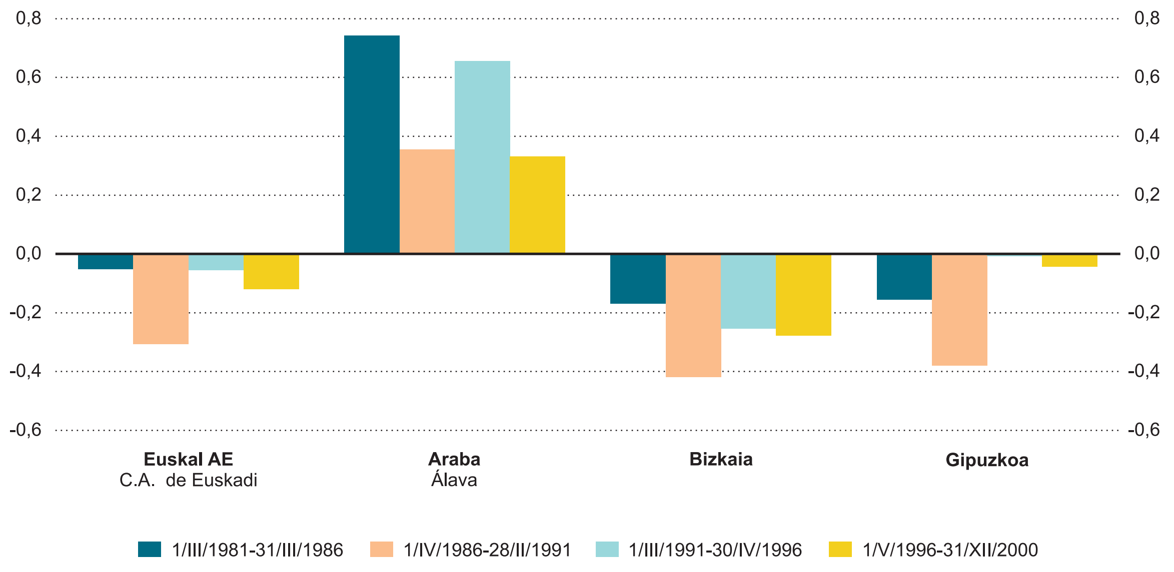

Entre 1981 y finales de 2000, la C.A. de Euskadi registra una pérdida de 55.500 personas, es decir, del 2,6% de su población. Alava es el único territorio histórico en el que se producen ininterrumpidamente aumentos de población, debido a que logra incrementar sus efectivos en todos los períodos intercensales analizados, llegando a ganar 28.392 personas entre 1981 y diciembre de 2000, lo que implica un incremento del 11%. Por el contrario, Bizkaia y Gipuzkoa mantienen su descenso de población, destacando Bizkaia con una pérdida de 64.066 personas, lo que representa un 5% de su población total. Gipuzkoa a su vez, en estos años pierde 19.828 habitantes, es decir, cerca del 3% de su población.

1981etik 2000ren bukaerara, Euskal AEk 55.500 lagun galdu ditu, hau da, biztanle-kopuruaren %2,6. Lurralde historikoen artean, Araban baino ez da igo etengabe biztanle-kopurua, zeren biztanleak gehitzea lortu baitu aztergai ditugun zentsu arteko aldi guztietan, eta 28.392 pertsona irabazi ditu 1981aren eta 2000ko abenduaren artean, hau da, %11ko gehikuntza izan da. Bizkaiak eta Gipuzkoak, aldiz, biztanle-kopuruaren jaitsierei eutsi diete. Bi horien artean, Bizkaia aipatu behar da, 64.066ko galera izan baitu, hau da, guztizko biztanleriaren %5. Gipuzkoak, berriz, hamabost urte horietan, 19.828 biztanle galdu ditu, hau da, biztanle-kopuruaren %3 inguru.

2. Evolución de la estructura de la población de la C.A. de Euskadi por grupos de edad (%)

Euskal AEko biztanleriaren egituraren bilakaera adin-taldeka (%)

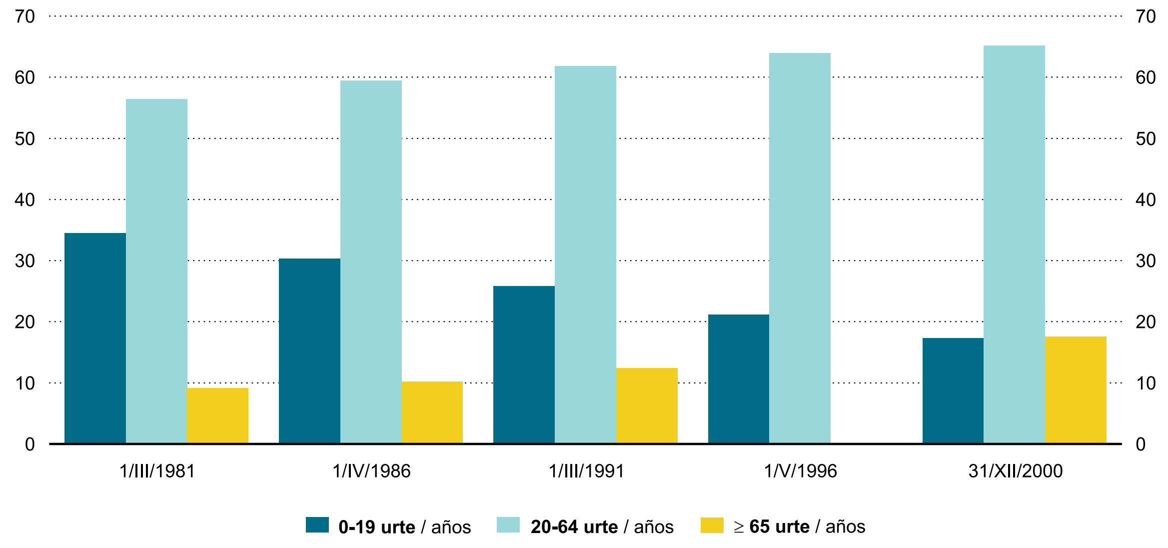

Respecto a la estructura de la población de la C.A. de Euskadi, la evolución de la distribución por grandes grupos de edad muestra un acusado y continuo descenso de efectivos en las edades más jóvenes, a la vez que un aumento en las edades más maduras. Entre 1981 y 2000 la población de la Comunidad de entre 0 y 19 años ha bajado del 34% al 17%, a su vez, en estos años la población de 65 y más años ha doblado su representación y ha pasado del 9% a casi el 18%.

Euskal AEko biztanleriaren egiturari dagokionez, adin-talde nagusien araberako banaketaren bilakaerak jaitsiera nabarmena eta etengabea izan du adinik gazteenetan; adinik zaharrenetan, aldiz, igoera izan du. 1981 eta 2000 artean, 0 eta 19 urte arteko gure erkidegoko biztanleria %34tik %17ra jaitsi da; hamabost urte horietan, bestalde, 65 urte eta gehiagoko biztanleria bikoiztu egin da, eta %9tik %18ra igo da.

LA POBLACIÓN DE LA C.A. DE EUSKADI

Según la última Renovación Padronal de 1 de mayo de 1996, la C.A. de Euskadi contaba con 2.098.055 habitantes. Esta cifra de partida viene corregida por las sucesivas modificaciones que se producen durante el período interpadronal y que son debidas tanto a los errores intrínsecos a toda renovación padronal (generalmente infravaloraciones) como a los propios de la posterior gestión padronal. En este sentido, hasta el 31 de diciembre de 2000 se contabilizaron 24.648 omisiones y 7.060 duplicados e inclusiones indebidas, de forma que la población real a la fecha de esta Renovación alcanzaría los 2.115.643 habitantes.

A partir de esta cifra corregida se realiza la actualización de la población en base a los componentes demográficos básicos: crecimiento vegetativo y saldo migratorio. Entre la Renovación del Padrón de 1/5/96 y la Actualización de la Población a 31/12/00, la C.A. de Euskadi ha experimentado un descenso de 11.746 personas, pasando a contabilizar 2.103.897 habitantes. En este período interpadronal, la pérdida de población debida a la diferencia entre nacimientos y defunciones representa el 58% de la variación, concretamente, -6.849 habitantes, mientras que la correspondiente al saldo entre las entradas y salidas por cambio de residencia en nuestra Comunidad es el 42% restante, es decir, -4.897 personas.

En el último período interpadronal, entre el 1 de mayo de 1996 y el 31 de diciembre de 2000, la C.A. de Euskadi observa un descenso del 0,6% en el total de su población, lo que supone pérdidas del 1,3% de la población de Bizkaia, y del 0,2% de la de Gipuzkoa, viéndose atenuado por el aumento del 1,6% de los efectivos de Álava.

En lo que se refiere a la distribución territorial de la población de la C.A. de Euskadi a 31 de diciembre de 2000, Bizkaia concentra algo más de la mitad de los efectivos totales de la Comunidad, el 54%, mientras que en Gipuzkoa se encuentra el 32% y en Alava el 14% restante.

Del total de habitantes de derecho de la C.A. de Euskadi resultantes en esta Actualización y atendiendo al reparto por sexos, 1.028.576 son varones y 1.075.321 mujeres, lo que supone una relación de feminidad de 1,05, es decir, hay 105 mujeres en la Comunidad por cada 100 varones. El territorio histórico de Bizkaia tiene 106 mujeres por cada 100 varones, Gipuzkoa cuenta con 104 mujeres por cada 100 varones y Alava, 101 mujeres por cada 100 varones.

Entre los que cuentan con 65 años ó más, y debido a su mayor esperanza de vida, es netamente superior el peso de las mujeres, 20% frente al 15% que representan los varones.

La pirámide de la población de la Comunidad a finales de 2000 indica que un 17% de la población se sitúa entre 0 y 19 años, un 65% entre 20 y 64 años y cerca del 18% cuenta con 65 ó más años. Alava a diferencia de Bizkaia y Gipuzkoa, tiene una es-

EUSKAL AE-KO BIZTANLE-KOPURUA

1996ko maiatzaren 1eko azkeneko errolda-berriztapenaren arabera, Euskal AEk 2.098.055 biztanle zituen. Hasierako kopuru hori zuzendu egiten da, errolden arteko aldian egiten diren aldakuntzen bidez. Aldakuntza horiek, alde batetik, errolda-berriztapen guztiei dagozkien erroreek eragiten dituzte (eskuarki, azpibalioespena), bai eta ondorengo errolda-kudeaketak ere. Ildo horretatik, 2000ko abenduaren 31 arte 24.648 ez-erroldatze eta 7.060 berrerroldatze eta behar ez bezalako sarrera zenbatu dira; beraz, berriztapen hori egin zenean, benetako biztanle-kopurua 2.115.643 biztanlera iritsiko litzateke.

Zuzendutako kopuru horretan oinarrituz egiten da, hain zuzen, biztanleriaren eguneratzea; horretarako, demografi osagaiak hartzen dira kontuan: hazkunde begetatiboa eta migrazio-saldoa. 96/5/1eko errolda-berriztapenetik 00/12/31ko biztanleriaren eguneratzera, Euskal AEk 11.746 biztanle galdu ditu, eta orain 2.103.897 biztanle ditu. Aldi horretan, jaiotzen eta heriotzen arteko aldeak eragindako biztanle-galerak aldakuntzaren %58 hartzen du, -6.849 biztanle, hain zuzen; helbide-aldaketengatik gertatzen diren sarreren eta irteeren arteko saldoa, berriz, gainerako %42koa da, hau da, -4.897 pertsona.

Errolda arteko azken aldian, 1996ko maiatzaren 1aren eta 2000ko abenduaren 31ren artean, Euskal AEk %0,6ko jaitsiera ikusi du bere biztanleriaren guztizkoan, hau da, %1,3ko galera Bizkaiko biztanlerian, eta %0,2koa Gipuzkoakoan; Arabako biztanleak, aldiz, %1,6 igo dira.

Euskal AEko biztanleriaren lurralde-banaketari dagokionez, 2000ko abenduaren 31n, Bizkaiak biltzen ditu erkidegoko guztizko biztanleen erdiak baino gehixeago, % 54; Gipuzkoan, berriz, % 32 kokatzen da, eta Araban, gainerako % 14.

Euskal AEko zuzenbidezko guztizko biztanleetatik, eguneratze honen arabera eta sexukako banaketari jarraiki, 1.028.576 gizonezkoak dira, eta 1.075.321 emakumezkoak. Emetasun-erlazioa, beraz, 1,05ekoa da, hau da, gure erkidegoan, 100 gizonezko bakoitzeko 105 emakumezko daude. Bizkaiko Lurralde Historikoak 100 gizonezko bakoitzeko 106 emakumezko ditu; Gipuzkoak 100 gizonezko bakoitzeko 104 emakumezko ditu; eta Arabak, 100 gizonezko bakoitzeko 101 emakumezko.

65 urte edo gehiago dituztenen artean, eta bizi-itxaropena handiagoa dutenez, askoz handiagoa da emakumezkoen pisua, %20; gizonezkoena, berriz, %15 baino ez.

Gure erkidegoko biztanleriaren piramideak, 2000ren amaieran, adierazten du biztanleriaren %17 0 eta 19 urte artean dagoela; %65, 20 eta 64 urte artean; eta %18, 65 urte eta gehiagokoa dela. Arabako biztanleriaren egitura, Bizkaiakoa eta Gipuzkoa-

tructura de población menos envejecida ya que el porcentaje de población joven es 1% superior mientras que el de población anciana es 2% inferior a la media de la Comunidad.

koa ez bezala, ez dago hain zahartuta, zeren biztanleria gaztearen ehunekoa gure erkidegoko batez bestekoa baino %1 handiagoa baita; biztanleria zaharrarena, aldiz, %2 txikiagoa.

3. Estructura de la población por grupos de edad, sexo y territorio histórico (%)

Biztanleriaren egitura, adin-taldeka, sexuka eta lurralde historikoka (%)

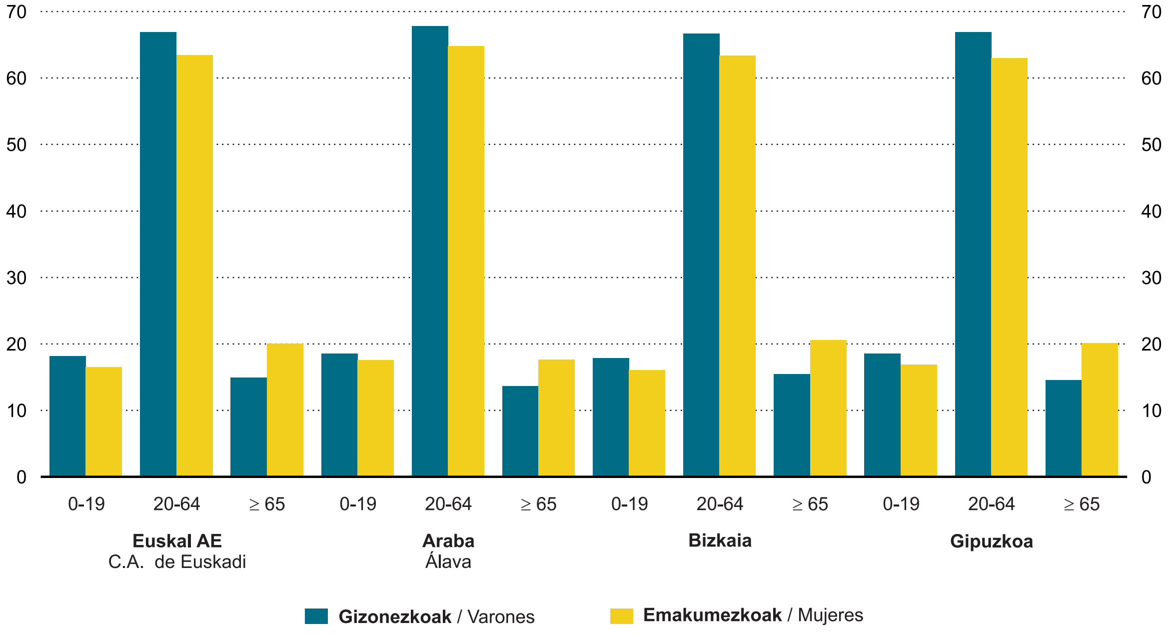

Sin embargo, atendiendo a la variación anual, en el año 2000 se rompe la tendencia descendente de la población de los últimos años. Desde la última Actualización de Población Municipal (diciembre de 1999), la C.A. de Euskadi aumenta su población en 1.634 habitantes ya que por primera vez desde el inicio de la década de los 80 la suma de los balances vegetativo y migratorio da resultado positivo.

Hala ere, urteko aldakuntzari begiratuta, 2000n azken urteotako biztanleriaren beheranzko joera apurtu egin da Udal-biztanleriaren azken eguneratzetik (1999ko abendutik), Euskal AEk 1.634 biztanle irabazi ditu, 80ko hamarkadaren hasieratik lehenengo aldiz balantze begetatiboa eta migrazio-balantzearen baturak emaitza positiboa izan baitu.

4. Evolución de los componentes de la variación de la población

Biztanleriaren aldakuntzaren osagaien pisu espezifikoa lurralde historikoka

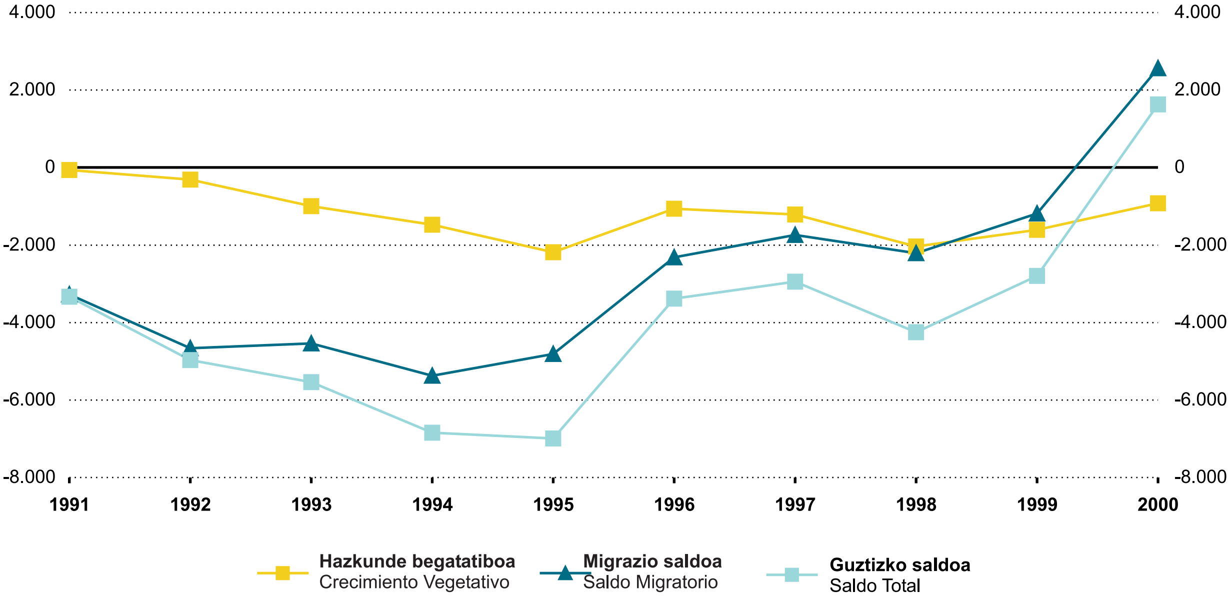

La variación anual presenta diferencias importantes a nivel territorial, diferencias que se dan sobre todo en lo referente al signo, y en menor medida en lo que se refiere a la composición de la variación.

Urteko aldakuntzak alde handiak izan ditu lurralde mailan. Alde horiek zeinu mailakoak izan dira; ez, ordea, aldakuntzaren osaerari dagozkionak.

En cuanto al signo, Alava, con una ganancia de 1.799 personas, es el territorio histórico con mayor incremento de población (0,6%); Gipuzkoa registra un aumento de 401 habitantes (0,1%) y Bizkaia con una pérdida 568 personas mantiene prácticamente estable su población. El territorio histórico de Gipuzkoa cambia durante 2000 el signo de su saldo, si bien es cierto que gracias al territorio Alavés se da la recuperación en las cifras de población de la C.A. de Euskadi.

Zeinuari dagokionez, Araba izan da (1.799 pertsona irabazi ditu) biztanle-gehikuntzarik handiena izan duen lurralde historikoa, %0,6, hain zuzen; Gipuzkoak 401 biztanle irabazi ditu (%0,1), eta Bizkaiak 568 biztanle galdu ditu (bertako biztanleriak ia egonkor iraun du). Gipuzkoako lurralde historikoak saldoaren zeinua aldatu du 2000n, Arabari esker lortu den arren Euskal AEko biztanleria-zifrak berreskuratzea.

En Álava y Gipuzkoa, territorios con incrementos de población, la variación viene determinada durante el año 2000 por el componente migratorio, mientras que en Bizkaia es la diferencia entre nacimientos y defunciones la que determina la variación poblacional.

Araban eta Gipuzkoan, biztanleria gehitu egin da eta 2000ko aldakuntza migrazio-osagaiak eragin du, Bizkaian, ostera, jaiotzen eta heriotzen arteko aldea da biztanleria-aldakuntza eragin duena.

Peso específico de la variación de la población por territorio histórico (%)

5.

Biztanleriaren aldakuntzaren pisu espezifikoa, lurralde historikoaren arabera (%)

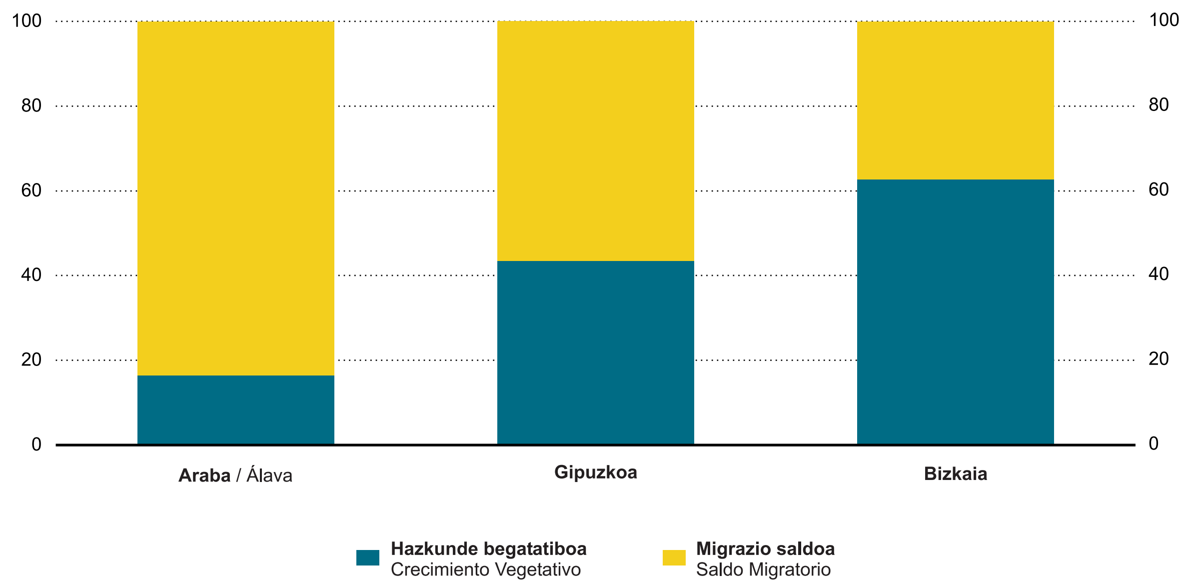

Atendiendo a la evolución en la serie de actualizaciones anuales, iniciada por Eustat en 1991, se observa un cambio gradual en la incidencia del saldo vegetativo y del saldo migratorio en la variación interanual de la población de la C.A. de Euskadi. Hasta 1999 el crecimiento vegetativo negativo creciente incrementó progresivamente su peso en la determinación de la variación poblacional total, también negativa. Sin embargo, en el año 2000 la recuperación por primera vez desde 1976 de un saldo migratorio positivo ha permitido que el saldo total sea también positivo, a pesar de mantenerse, aunque más débilmente, el signo negativo del saldo vegetativo.

Eustatek 1991n hasitako urteroko eguneratzeen seriaren bilakaerari begiratuta, pixkanakako aldaketa nabari da Euskal AEko biztanleriaren urte arteko aldakuntzan saldo begetatiboak eta migrazio-saldoak duten eraginean. 1999 arte, goranzko hazkunde begetatibo negatiboak osagai horrek biztanleriaren guztizko aldakuntzan (hori ere negatiboa) zuen pisua etengabe hazi zuen, Hala ere, 1976tik lehenengo aldiz, migrazio-saldo positiboa berreskuratu da 2000n eta horrek ahalbideratu du guztizko saldoa ere positiboa izatea, oraindik ere saldo begetatiboa negatiboa den arren (ahulago bada ere).

LA POBLACIÓN DE LAS COMARCAS

Descendiendo a nivel comarcal, las tres comarcas que incluyen las capitales concentran algo más de las dos terceras partes de la población total de la Comunidad; así la Llanada Alavesa aco-

ESKUALDEETAKO BIZTANLERIA

Eskualde mailara jaitsiz, hiriburuak hartzen dituzten hiru eskualdeek gure erkidegoko biztanleria osoaren bi herenetik gora biltzen dute; hala nola, Arabako Lautadak Euskal AEko biztanleria-

ge el 11% de la población de la C.A. de Euskadi, Donostia-San Sebastián el 15% y el Gran Bilbao casi la mitad de la población, concretamente el 42%.

ren %11 hartzen du, Donostialdeak %15 eta Bilbo Handiak ia biztanleriaren erdia, %42.

Tasa de crecimiento intercensal por comarca (%) 6. **Zentsu arteko hazkunde-tasa, eskualdeka (%)**

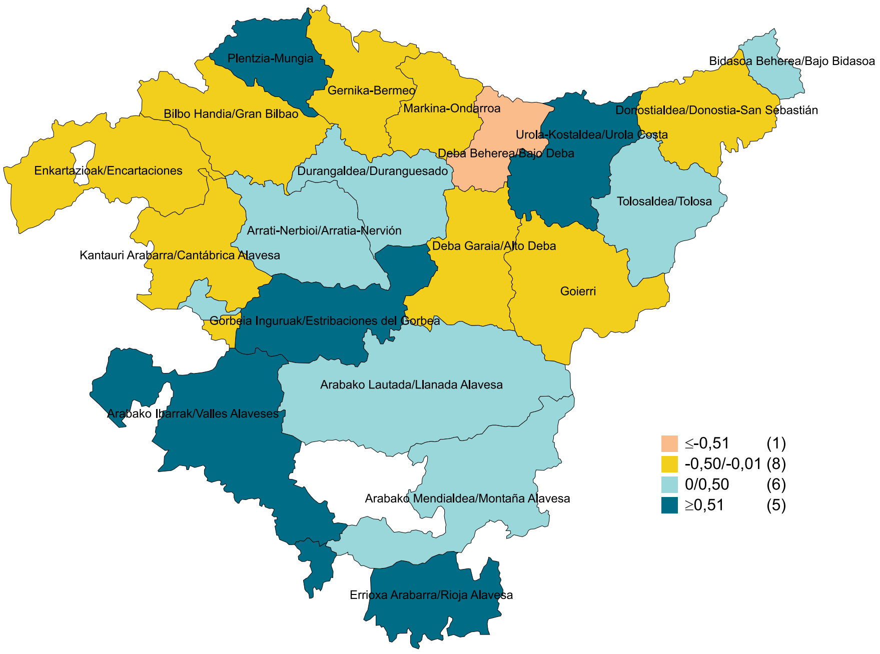

Las tasas de crecimiento intercensal observadas desde la última Renovación Padronal hasta esta Actualización muestran que once de las veinte comarcas existentes en nuestra Comunidad cuentan con tasas positivas. Sobresalen Valles Alaveses, Estribaciones del Gorbea y Plentzia-Mungia como comarcas con comportamiento positivo, con tasas superiores al 2%; mientras que en el lado opuesto se situaría la comarca del Bajo Deba cuya tasa está cercana al -1%.

El conjunto de comarcas que experimentan crecimiento positivo desde la última Actualización de población: Valles Alaveses, Llanada Alavesa, Montaña Alavesa, Arratia-Nervión, Bajo Bidasoa, Donostia-San Sebastián, Duranguesado, Rioja Alavesa, Estribaciones del Gorbea, Plentzia-Mungia, Tolosa y Urola Costa, tiene un aumento de 4.391 personas lo que representa un 0,5% de su población. En el caso de Llanada, el incremento es debido casi exclusivamente al municipio de Vitoria-Gasteiz que aporta la práctica totalidad de la variación en su comarca. El resto de comarcas observa un decrecimiento de su población, perdiendo en conjunto 2.758 personas, es decir, el 0,2% de su población.

Respecto al signo de los componentes de la variación poblacional, la totalidad de las comarcas con incrementos de población registran saldos migratorios positivos, aunque no siempre su balance entre nacimientos y fallecimientos sea favorable, como es el caso de Valles Alaveses, Montaña Alavesa, Arratia-Nervión, Donostia-San Sebastián y Rioja Alavesa. Por su parte, exceptuando las comarcas Goierri y Cantábrica Alavesa, todas las demás con pérdida de población registran crecimientos vegetativos negativos, aunque algunas de ellas observen saldos migratorios positivos como Encartaciones, Gernika-Bermeo y la comarca de Markina-Ondarroa.

Azkeneko errolda-berriztapenetik eguneratze honetara arte izan diren zentsu arteko hazkunde-tasek erakusten dutenez, gure erkidegoan dauden hogei eskualdeetatik, hamaikak tasa positiboak izan dituzte. Aipatzekoak dira, portaera positiboa izateagatik, Arabako Ibarrak, Gorbeia Inguruak eta Plentzia-Mungia, %2ren gainetik dauden tasekin; kontrako aldean dago Deba Beherea eskualdea, %-1en azpitik dauden tasekin.

Azkeneko eguneratzeaz geroztik, honako eskualde hauek izan dute hazkunde positiboa: Arabako Ibarrak, Arabako Lautada, Arabako Mendialdea, Arratia-Nerbioi, Bidasoa Beherea, Donostia, Durangaldea, Arabako Errioxa, Gorbeia Inguruak, Plentzia--Mungia, Tolosaldea eta Urola-Kostaldea. 4.391 lagun irabazi dituzte, biztanle-kopuruaren %0,5. Arabako Lautadaren kasuan, hazkundea Vitoria-Gasteizek eragin du, batez ere, eskualde guztiko ia hazkunde guztia berak ekarri baitu. Gainerako eskualdeetan, behera egin du biztanle-kopuruak, eta guztira 2.758 pertsona galdu dituzte, hau da, biztanleriaren %0,2.

Aldakuntzaren osagaiei dagokienez, biztanle-gehikuntzak izan dituzten eskualde gutzi-guztiek migrazio-saldo positiboak izan dituzte, nahiz eta jaiotzen eta heriotzen arteko balantzea ez izan beti aldekoa, hala nola Arabako Ibarretan, Arabako Mendialdean, Arratia-Nerbioin, Donostialdean eta Errioxa Arabarrean. Bestalde, Goierri eta Kantauri Arabarra eskualdeak izan ezik, biztanleria-galerak izan dituzten beste guztiek hazkunde begetatibo negatiboak izan dituzte, nahiz eta haietako batzuek migrazio-saldo positiboak dituzten, hala nola Enkarterriak, Gernika-Bermeo eta Markina-Ondarroa eskualdeak.

Peso específico de los componentes de la variación de la población por comarca (%) 7. Biztanleriaren aldakuntzaren osagaien pisu espezifikoa, eskualdeka (%)

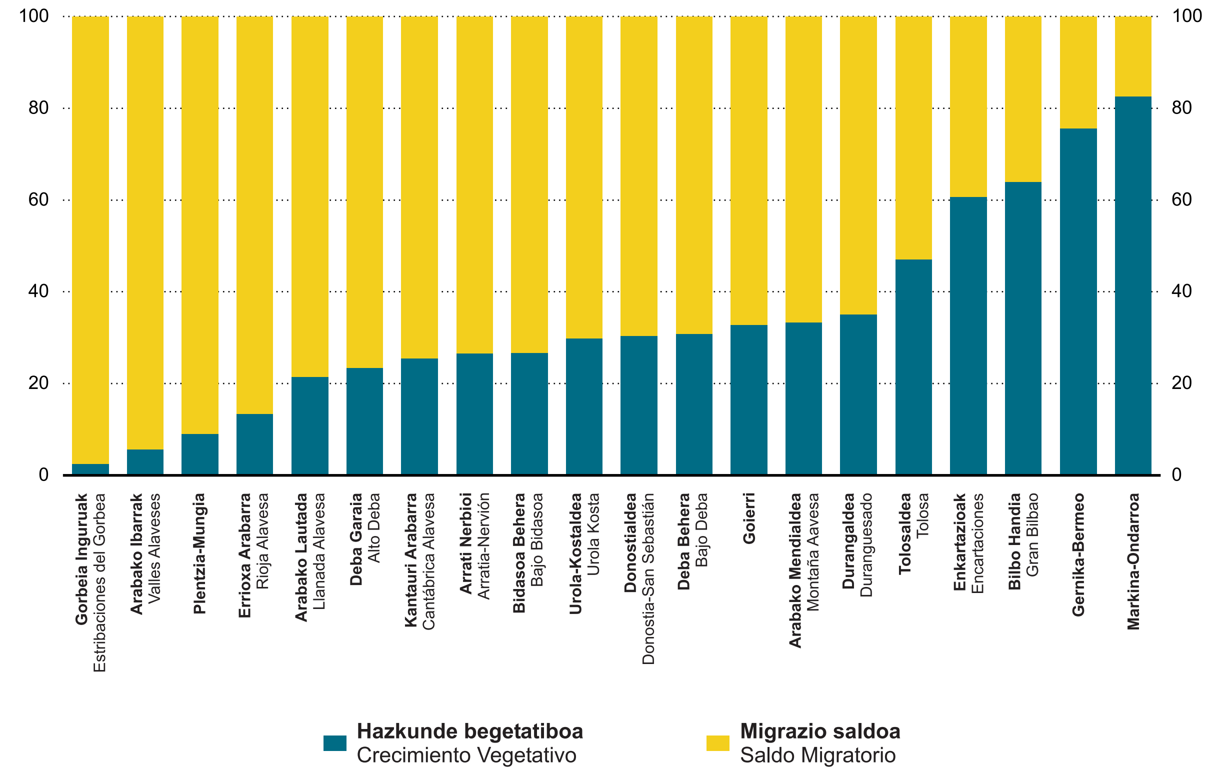

LA POBLACIÓN DE LOS MUNICIPIOS

De los 250 municipios que componen la C.A. de Euskadi, 113 presentan tasas de crecimiento intercensal negativas, es decir, desde la última Renovación Padronal de fecha 1 de mayo de 1996 descienden en número de habitantes, uno mantiene sus cifras de población y 136 las ven incrementadas.

UDALERRIETAKO BIZTANLERIA

Euskal AE osatzen duten 250 udalerrietatik, 113k zentsu arteko hazkunde-tasa negatiboak izan dituzte, hau da, 1996ko maiatzaren 1eko errolda-berriztapenaz geroztik, behera egin du udalerri horietako biztanle-kopuruak, baten mantendu egin dira bere biztanleria-zifrak, eta 136tan, gora egin dute.

Tasa de crecimiento intercensal por tamaño del municipio (%) 8. Zentzu arteko hazkunde-tasa, udalerriaren tamainaka (%)

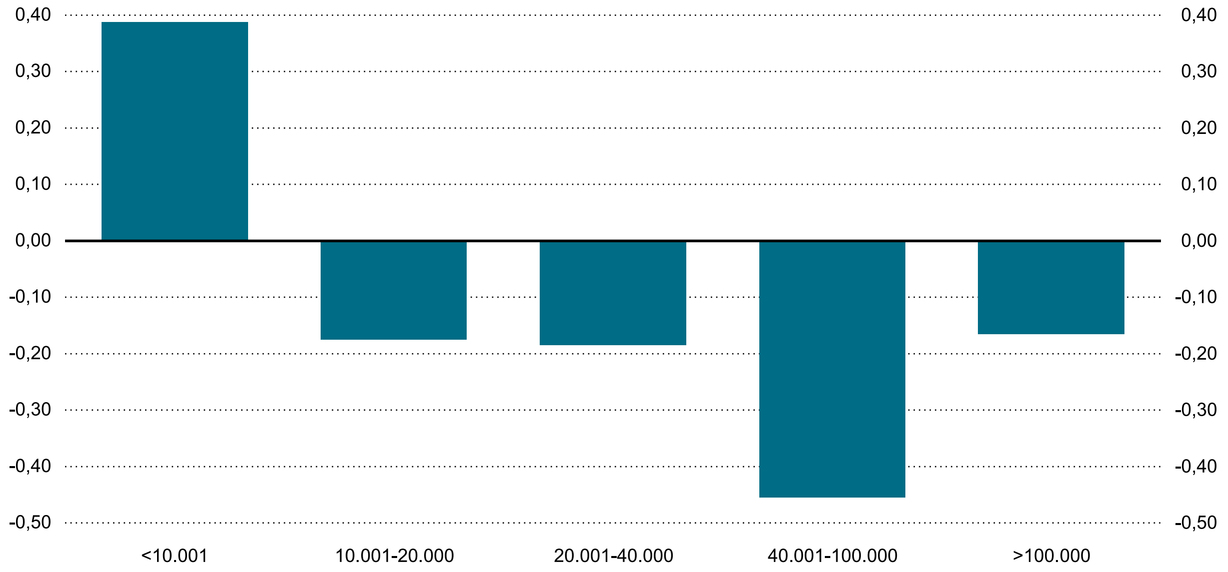

Hemos procedido a agrupar los municipios en las cinco categorías siguientes:

1. municipios grandes: más de 100.000 habitantes,
2. municipios medianos: 40.001-100.000 habitantes,
3. municipios intermedios: 20.001-40.000 habitantes,
4. municipios intermedios: 10.001-20.000 habitantes,
5. municipios pequeños: menos de 10.001 habitantes.

Solamente en la categoría que incluye los municipios menores de 10.000 habitantes se dan incrementos de población; en todas las demás, se observan decrecimientos poblacionales desde la última Renovación Padronal de 1 de mayo de 1996.

En términos relativos, la categoría que reúne a los municipios de tamaño mediano (entre 40.001 y 100.000 habitantes), es la que tiene mayores descensos porcentuales y cuenta con la tasa de crecimiento intercensal negativa más acusada. En tanto que los municipios de menor tamaño poblacional tienen mejores comportamientos con los menores descensos, incluso en los municipios menores de 10.000 habitantes se dan aumentos de población.

Udalerriak ondorengo bost ataletan taldekatu ditugu:

1. udalerri handiak: 100.000 biztanletik gora,
2. udalerri ertainak: 40.001-100.000 biztanle,
3. udalerri bitartekoak: 20.001-40.000 biztanle,
4. udalerri bitartekoak: 10.001-20.000 biztanle,
5. udalerri txikiak: 10.001 biztanletik behera

10.000 biztanletik beherako udalerrietan baino ez dira izan biztanle-gehikuntzak; gainerako atal guztietan behera egin du biztanle-kopuruak, 1996ko maiatzaren 1eko azken errolda-berriztapenetik.

Kopuru erlatibotan, tamaina ertaineko udalerriak biltzen dituen atalak (40.001 eta 100.000 artekoek) izan du jaitsiera portzentajezko handiena, eta horiek izan dituzte zentsu arteko hazkunde-tasa negatibo nabarmenenak. Biztanleri tamaina txikiagoko udalerriek, aldiz, portaera hobeak izan dituzte (jaitsiera txikienak), are biztanle-igoerak ere 10.000 biztanletik beherako udalerrietan.

9. Tasa de crecimiento intercensal por municipio (%) / **Zentsu arteko hazkunde-tasa, udalerrika (%)**

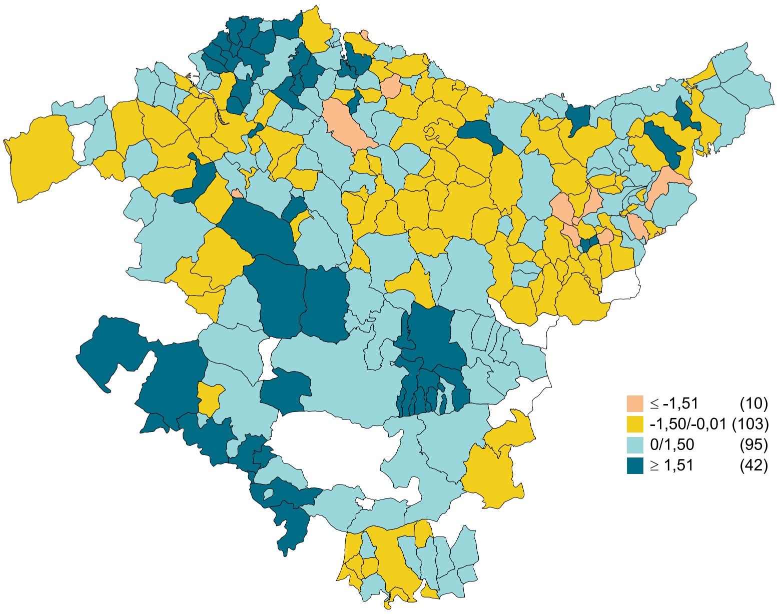

A continuación analizaremos cada una de las categorías por separado, no obstante, cabe señalar que los municipios de la C.A. de Euskadi que experimentan, durante 2000, los mayores incrementos absolutos en sus cifras de población son Vitoria-Gasteiz con un aumento de 1.119 personas, Durango con 380 habitantes más, Donostia-San Sebastián que gana 358 personas, Zarautz con 356 habitantes más, Irun que gana 295 personas y Sopelana que cuenta con 275 habitantes más que en diciembre de 1999.

En el lado opuesto, los que cuentan con mayores descensos absolutos en su población durante 2000 son Barakaldo, que pierde 738 habitantes, seguido de Portugalete con una pérdida de 655 habitantes, Bilbao que pierde 502 habitantes, Basauri con 359

Jarraian, atal guztiak banan-banan aztertuko ditugu. Dena dela, aipatu behar da honako hauek direla, 2000n, euren biztanle-kopuruetan gehikuntza absolutu handienak izan dituzten Euskal AEko udalerriak: Vitoria-Gasteiz (1.119 pertsonako igoera), Durango (380 biztanle gehiago), Donostia (358 biztanle irabazi ditu), Zarautz (356 biztanle gehiago) Irun (295 biztanle gehiago) eta Sopelana (1999ko abenduan baino 275 biztanle gehiago ditu orain).

Beste aldean, 2000n biztanle-kopuruan jaitsiera absolutu handienak dituzten udalerrien artean, Barakaldo (738 biztanle galdu ditu) dago; ondoren, Portugalete (655 biztanle galdu ditu), Bilbo (502 biztanleko galera), Basauri (359 pertsona gutxiago), eta

personas menos y Sestao con una pérdida de 359 habitantes; destacar que todos ellos son municipios bizkainos, la mayoría ubicados en la margen izquierda del Nervión.

En cuanto a la variación relativa, los municipios de más de diez mil habitantes que experimentan un incremento anual superior al 1% son Sopelana (2,7%), Zarautz (1,7%), Durango (1,5%), Hondarribia (1,3%) y Mungia (1,1%); por el contrario, el mayor descenso anual relativo de población superior al -1% lo experimentan los municipios de Portugalete (-1,2%), Arrasate/Mondragón (-1,2%), Pasaia (-1,1%) y Sestao (-1%).

Aquellos que cuentan con el mayor crecimiento vegetativo desde la última Actualización de Población Municipal, son la capital del territorio alavés (+266), y los municipios bizcainos de Leioa (+120) y Durango (+118). Mientras que en 2000, los municipios que cuentan con el mayor saldo migratorio positivo son Vitoria-Gasteiz (+853), Donostia-San Sebastián (+496), Bilbao (+330), Zarautz (+297) y Durango (+262).

Los municipios grandes

Las capitales de los tres territorios históricos, son los tres municipios con población superior a 100.000 habitantes y concentran cerca del 36% del total de población de la Comunidad. Las tasas de crecimiento intercensal son positivas en Donostia-San Sebastián (0,2%) y en Vitoria-Gasteiz (0,2%) mientras que resulta negativa en Bilbao (-0,6%).

Desde la última Actualización de Población, la variación anual conjunta de este grupo de municipios se sitúa en 0,1%. Donostia-San Sebastián y Vitoria-Gasteiz aumentan su población en 358 (0,2%) y 1.119 (0,5%) habitantes respectivamente. De signo contrario es la evolución de Bilbao, que reduce su población en 502 habitantes, es decir, un 0,1%.

Sestao (359 biztanleko galera) daude. Aipatu behar da horiek guztiak Bizkaiko udalerriak direla, gehienak Nerboi ibaiaren ezker-ibarrean kokatuak.

Aldakuntza erlatiboari dagokionez, hamar mila biztanletik gorako udalerrien artean, hona hemen %1ren gainetiko urteko gehikuntza izan dutenak: Sopela (%2,7), Zarautz (%1,7), Durango (%1,5), Hondarrabia (%1,3) eta Mungia (%1,1); aldiz, biztanlekopuruaren urteko jaitsiera erlatibo handiena (%-1en gainetikoa) honako udalerri hauek izan dute: Portugalete (%-1,2), Arrasate (%-1,2), Pasaia (%-1,1) eta Sestao (%-1).

Udalerrietako biztanleriaren azkeneko eguneratzetik hazkunde begetatibo handiena izan dutenak honakoak dira: Arabako hiriburua (+266) eta Bizkaiko Leioa (+120) eta Durango (+118) udalerriak. 2000n, migrazio-saldo positiborik handiena duten udalerriak, aldiz, Vitoria-Gasteiz (+853), Donostia-San Sebastián (+496), Bilbao (+330), Zarautz (+297) eta Durango (+262) dira.

Udalerri handiak

100.000 biztanletik gorako biztanleria duten hiru udalerriak hiru lurralde historikoetako hiriburuak dira, eta gure erkidegoko biztanleriaren guztizkoaren %36 biltzen dute. Zentsu arteko hazkunde-tasak positiboak dira Donostian (%0,2) eta Vitoria-Gasteizen (%0,2); Bilbon, aldiz, negatiboak dira (%-0,6).

Udalerrietako biztanleriaren azkeneko berriztapenaz geroztik, udalerri-talde horren urteko aldakuntza osoa %-0,1era iritsi da. Donostian eta Vitoria-Gasteizen baino ez da igo biztanle-kopurua: 358 (%0,2) eta 1.119 (%0,5) biztanle, hurrenez hurren. Bilbon, aldiz, bilakaerak kontrako zeinua izan du: hango biztanleria 502 biztanletan gutxitu da, hau da, %0,1.

10. Peso específico de los componentes de la variación de la población por municipio (>100.000 habs.) (%)

Biztanleriaren aldakuntzaren osagaien pisu espezifikoa, udalerrika (>100.000 biz.) (%)

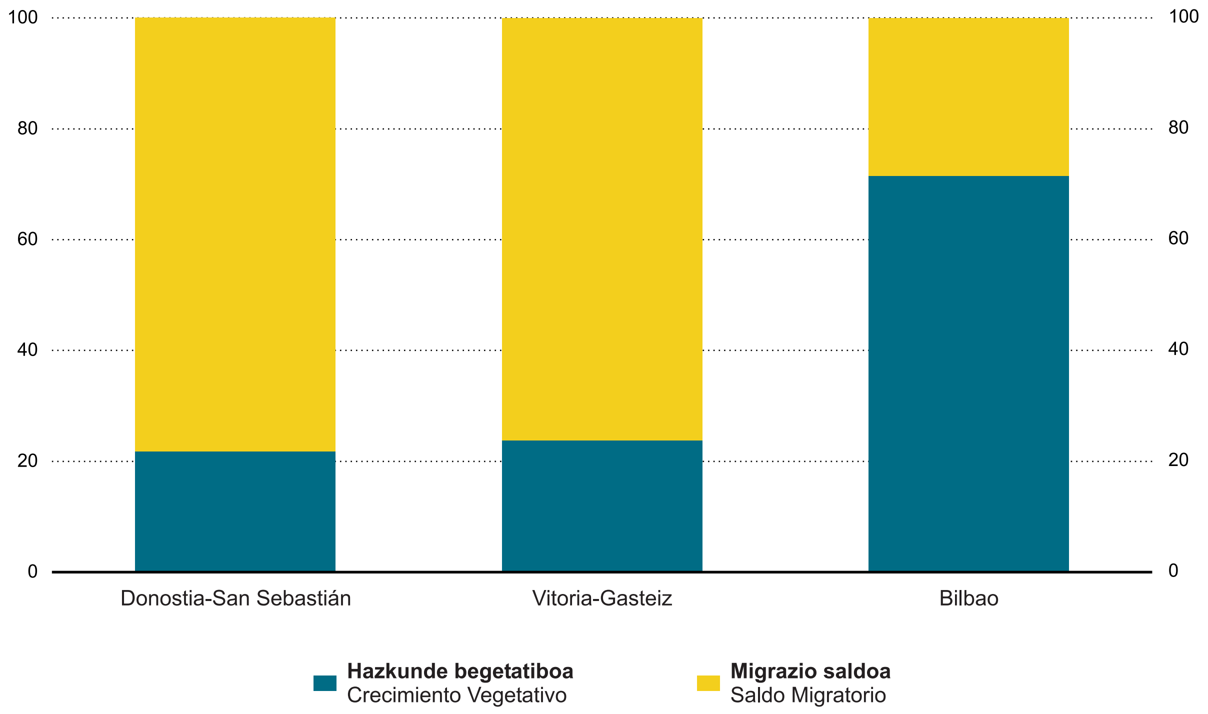

Durante el año 2000 las tres capitales cuentan con saldos migratorios positivos y tanto en Bilbao como en Donostia-San Sebastián el crecimiento vegetativo es de signo negativo. Las capitales que ganan población lo hacen gracias al saldo migratorio, mientras que en Bilbao con pérdidas de población tiene mayor incidencia el crecimiento vegetativo.

En cuanto a la distribución espacial del crecimiento, en Bilbao la mayoría de los distritos descienden su número de habitantes excepto el distrito V, donde se ubican los barrios de Atxuri, La Peña, Bilbao la Vieja y San Adrián que aumenta considerablemente su población (1,4%) y, el distrito VII (Amezola e Iralabarri).

Donostia-San Sebastián, con un aumento de 358 habitantes, incrementa su población fundamentalmente en el distrito VI, correspondiente a los barrios de Añorga e Ibaeta (2,6%); aunque también lo hace, en menor medida, en el distrito II (Centro).

Vitoria-Gasteiz, aumenta su población fundamentalmente gracias al distrito V correspondiente a los barrios de Lakua y Sansomendi (5,4%) y al distrito VI de la zona rural (2,8%).

2000n hiru hiriburuek migrazio-saldo positiboak izan dituzte eta Bilbaon eta Donostian hazkunde begetatiboak zeinu negatiboa izan du. Biztanleak irabazi dituzten hiriburuek migrazio-saldoari esker lortu dute eta Bilbaon, aldiz, biztanle-galerak izan dira eta eragin handiagoa izan du hazkunde begetatiboak.

Hazkundearen lurralde-banaketari dagokionez, Bilbon ia barruti guztietan jaitsi da biztanle-kopurua, V. eta VII. (Amezola eta Iralabarri) barrutietan izan ezik. V. barrutiak hazkunde nabarmena (%1,4) izan du. Barruti horretan daude Atxuri, Abusu, Bilbo Zaharra eta San Adrian auzoak.

Donostiak 358 biztanleko igoera izan du, eta biztanleria batez ere VI. barrutian igo du; barruti hori Añorga eta Ibaeta auzoei (%2,6) dagokie. Neurri txikiagoan bada ere, II. barrutian (Erdialdea) ere, biztanleria igo da.

Vitoria-Gasteizek, berriz, batez ere V. eta VI. barrutiei esker igo du biztanle-kopurua. V. barrutia Lakua eta Sansomendi auzoei (%5,4) dagokie eta VI nekazaritzako inguruari (%2,8).

Los municipios medianos

En la C.A. de Euskadi hay seis municipios cuya población se sitúa entre 40.001 y 100.000 habitantes y aglutinan el 18% de la población total de la Comunidad. Cuentan con tasas de crecimiento intercensal negativas: Barakaldo (-0,9%), Basauri (-0,7%), Portugalete (-1%), y Santurtzi (-0,9%), todos ellos con tasas por debajo de la media de la Comunidad. Con crecimiento positivo están Getxo cuya tasa es de 0,3% en Bizkaia, e Irun con una tasa de 0,4% en Gipuzkoa.

Udalerri ertainak

Euskal AEn, 40.001 eta 100.000 biztanle bitarteko sei udalerri daude, eta gure erkidegoko biztanleria osoaren %18 hartzen dute. Zentsu arteko hazkunde-tasa negatiboak Barakaldok (%-0,9), Basaurik (%-0,7), Portugaletek (%-1) eta Santurtzik (%-0,9) izan dituzte; horiek guztiak gure erkidegoko batez besteko tasaren azpitik dauden tasekin. Getxok (Bizkaia) eta Irunek (Gipuzkoa), aldiz, hazkunde positibo aipagarria izan dute, %0,3ko eta %0,4ko tasekin, hurrenez hurren.

11. Peso específico de los componentes de la variación de la población por municipio (40.001-100.000 habs.) (%)

Biztanleriaren aldakuntzaren osagaien pisu espezifikoa, udalerrika (40.001-100.000 biz.) (%)

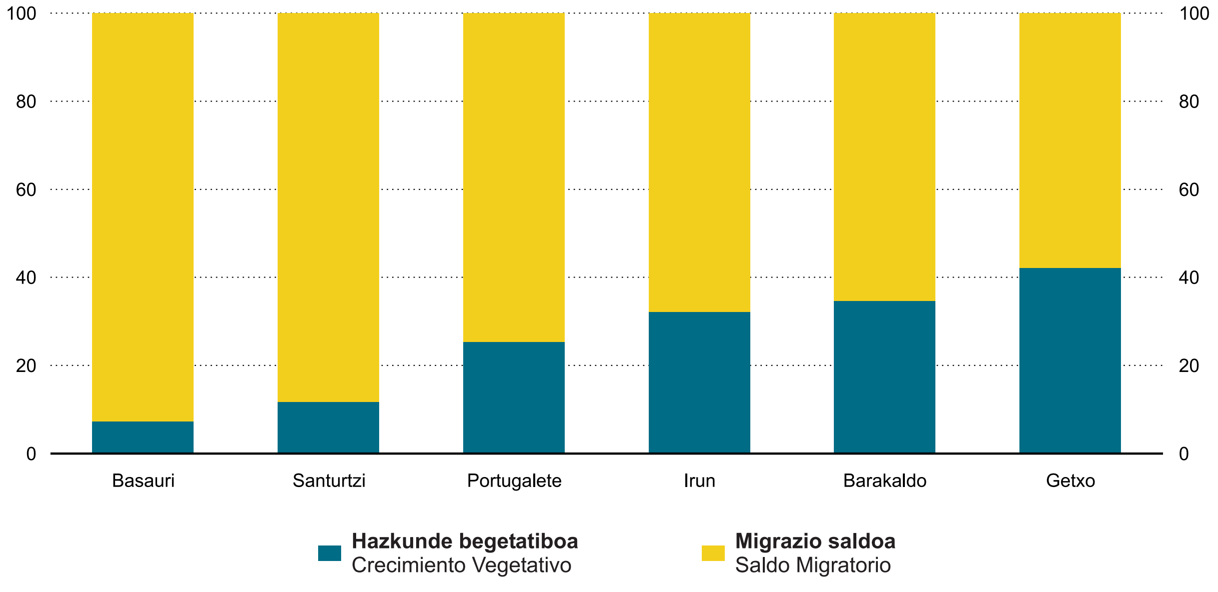

En cuanto a la variación más reciente, el conjunto de municipios incluidos en esta categoría cuenta con un ritmo de variación anual global de -0,4%; además, absorbe el 29% de la pérdida neta de la población de la Comunidad.

Aldakuntza berrienari dagokionez, atal horretan sartutako udalerrien multzoak %-0,4ko urteko aldakuntza-erritmoa izan du; gainera, gure erkidegoko biztanleriaren galera garbiaren %29 hartzen du.

Eustat

En todos los municipios que componen este grupo, la variación de la población está claramente determinada por el saldo migratorio.

Talde hori osatzen duten udalerrietan, aldakuntza, batik bat, migrazio-saldoak eragin du.

Los municipios intermedios

Los nueve municipios cuya población se encuentra entre 20.001 y 40.000 habitantes, representan el 12% de la población total de la Comunidad. De ellos, sólo tres obtienen tasas de crecimiento intercensal positivas: Durango (1,1%), Leioa (1,4%) y Zarautz (1,7%).

Bitarteko udalerriak

20.001 eta 40.000 biztanle bitarteko bederatzi udalerriek erkidegoko biztanleria osoaren %12 hartzen dute. Horietarik, hiruk baino ez dituzte lortu zentsu arteko hazkunde-tasa positiboak: Durangok (%1,1), Leioak (%1,4) eta Zarautzek (%1,7).

12. Peso específico de los componentes de la variación de la población por municipio (20.001-40.000 habs.) (%)

Biztanleriaren aldakuntzaren osagaien pisu espezifikoa, udalerrika (20.001-40.000 biz.) (%)

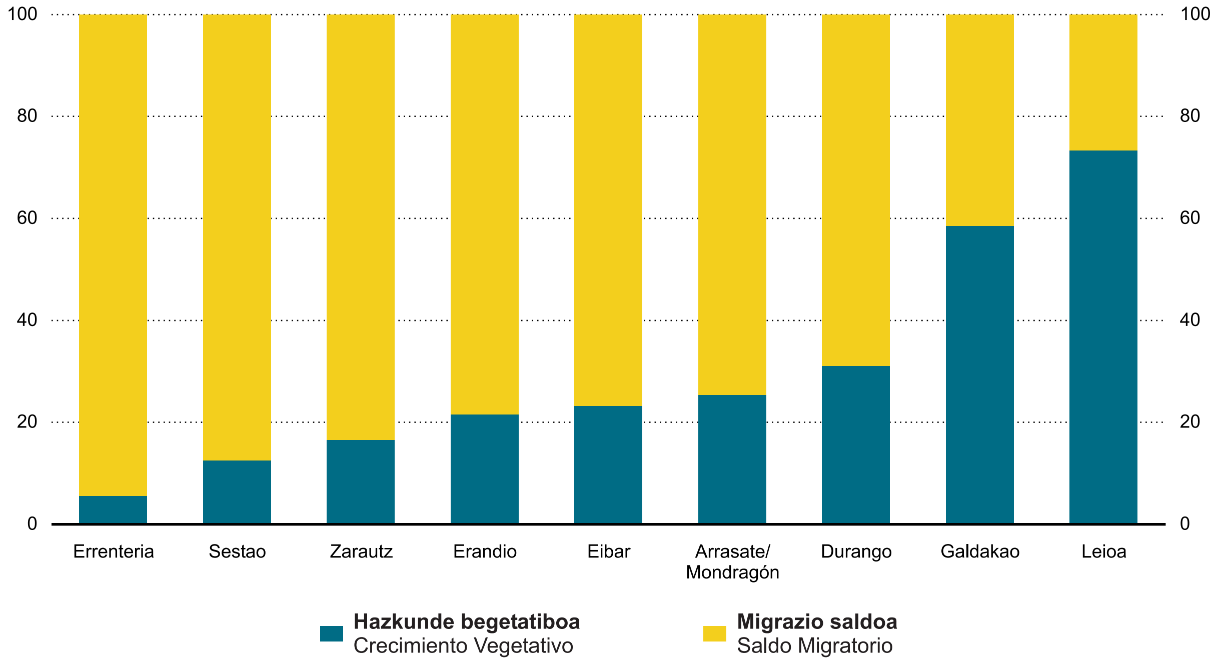

Son estos mismos municipios, además de Galdakao, los que registran incrementos en sus cifras de población desde la última Actualización. Por el contrario, Arrasate/Mondragón, Eibar, Erandio, Errenteria y Sestao tienen pérdidas absolutas de habitantes, destacando Arrasate/Mondragón por su mayor descenso relativo, superior al 1%. En conjunto, esta categoría de municipios absorbe el 5% de la pérdida neta de habitantes de la Comunidad durante el año 2000, y cuenta con una variación conjunta anual de -0,1%. Excepto en los municipios de Galdakao y Leioa, las variaciones de población vienen determinadas en su mayoría, por los saldos migratorios.

Udalerri horiek berek, eta Galdakaok, gehikuntzak izan dituzte biztanle-kopuruetan, azken berriztapenetik. Aldiz, Arrasatek, Eibarrek, Erandiok, Errenteriak eta Sestaok biztanle-galera absolutuak izan dituzte, eta aipatzekoak da Arrasate, udalerri horretan jaitsiera erlatiboa handiagoa izan baita, %1en gainetikoa. Udalerri-talde horrek, oro har, gure erkidegoko biztanleen guztizko galeraren %5 hartu du 2000. urtean, eta urteko aldakuntza bateratua %-0,1ekoa izan da. Galdakako eta Leioa udalerrietan izan ezik, biztanle-kopuruaren aldakuntza guztiak gehienbat migrazio-saldoek eragin dituzte.

El 15% de la población de la C.A. de Euskadi reside en un total de 22 municipios con población entre 10.001 y 20.000 habitantes. Destaca el municipio de Pasaia, con una tasa de crecimiento intercensal negativa inferior al -1%, mientras que con tasas positivas superiores al 1%, figuran Mungia y Sopelana.

Euskal AEko biztanleriaren %15 10.001 eta 20.000 biztanle bitarteko 22 udalerritan bizi da. Aipatzekoak da Pasaia, %-1en azpitik dagoen zentsuen arteko hazkunde-tasa negatiboa izan duelako; Mungiak eta Sopelak, aldiz, %1en gainetik dauden tasa positiboak izan dituzte.

Esta categoría de municipios casi no varía en conjunto su población, puesto que gana algo más de 130 habitantes por saldo vegetativo y pierde, a su vez, algo más de 140 personas por saldo migratorio; por ello su variación anual conjunta es practicante nula. Doce municipios incrementan su población dentro de esta

Udalerri-talde horretan ez da ia aldatu biztanleriaren guztizkoa, saldo begetatiboagatik 130 biztanle baino zertxobait gehiago irabazi arren, migrazio-saldoagatik 140 lagun baino zerbait gehiago galdu baititu. Horregatik, urteko aldakuntza bateratua ia deuseza da. Hamabi udalerrik gehitu dute biztanleria atal horretan, eta

categoría y obtienen un aumento de 936 habitantes lo que representa un 0,6% de su población, mientras que los diez municipios que decrecen pierden 951 habitantes, es decir, el 0,6%.

En la mayoría de los municipios que se incluyen en esta categoría, la variación de población viene determinada por el saldo migratorio; aunque esto no ocurre en los municipios de Bermeo y Gernika-Lumo con descenso de población, ni en Azpeitia, Beasain y Zumarraga, con incremento de sus efectivos, en los cuales el componente predominante en la variación de la población es el crecimiento vegetativo.

936 biztanleko igoera lortu dute, hau da, euren biztanleriaren %0,6; kopuru horretan jaitsierak dituzten hamar udalerrien multzoak, aldiz, 951 biztanle galdu ditu, hau da, biztanleriaren %0,6.

Atal horretan sartzen diren udalerri gehienetan, biztanle-kopuruaren aldakuntza migrazio-saldoak eragin du. Hori ez da gertatu Bermeo eta Gernika-Lumon udalerrietan, non biztanle-kopurua jaitsi egin baita, ez eta Azpeitian, Beasainen eta Zumarragan ere, non biztanleek gora egin baitute. Azken udalerri horietan, batez ere, hazkunde begetatiboak eragin du biztanle-kopuruaren aldakuntza.

13. Peso específico de los componentes de la variación de la población por municipio (10.001-20.000 Habs.) (%)

Biztanleriaren aldakuntzaren osagaien pisu espezifikoa, udalerrika (10.001-20.000 biz.) (%)

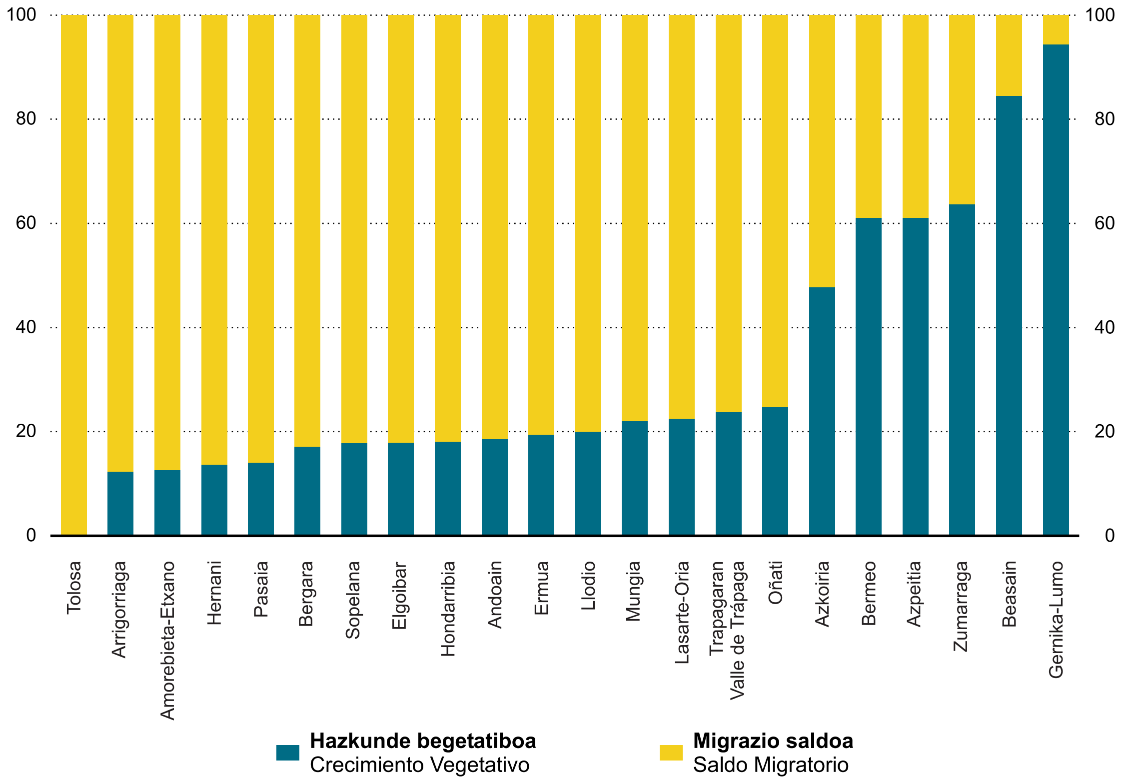

Los municipios pequeños

Por último, los 210 municipios restantes con menos de 10.001 habitantes agrupan el 19% del total de la población de la Comunidad. De ellos, 121 cuentan con tasas de crecimiento intercensal positivas, uno la mantiene estable y 88 la tienen de signo negativo. Entre los municipios de más de mil habitantes, destacan con tasas positivas superiores al 3%, Zuia (4,8%), Lantarón (4%), Zigoitia (3,9%), Alegría-Dulantzi (3,4%), Labastida (3,4%) e Iruña de Oca (3%) en Álava y Gorliz (4,7%), Bakio (3,7%), Gamiz-Fika (3,6%) y Gatika (3%) en Bizkaia.

El conjunto de municipios menores de 10.001 habitantes es, junto con los de más de 100.000 habitantes, el que presenta una variación anual positiva, concretamente del 0,6% y aporta el 47% al total de la variación poblacional de la Comunidad. De este grupo de municipios, aquellos que incrementan su población obtienen un aumento de 3.690 habitantes, es decir, el 1,5% de su población, mientras que el conjunto de los que decrecen pierden 1.150 habitantes, el 0,7% de su población inicial.

Udalerri txikiak

Azkenik, 10.000 biztanletik beherako gainerako 210 udalerriek Euskal AEko biztanleria osoaren %19 inguru biltzen dute. Horietarik, 121ek zentsu arteko hazkunde-tasa positiboak izan dituzte; batek egonkor iraun du, eta 88k, berriz, zeinu negatiboak izan dituzte. Mila biztanletik gorako udalerrien artean, %3tik gorako tasekin, berriz, beste hauek nabarmendu dira: Zuia (%4,8), Lantaron (%4), Zigoitia (%3,9), Alegria-Dulantzi (%3,4), Bastida (%3,4) eta Iruña Oka (%3) Araban, eta Gorliz (%4,7), Bakio (%3,7), Gamiz-Fika (%3,6) eta Gatika (%3) Bizkaian.

10.001 biztanletik beherako udalerrien multzoa da 100.000 biztanletik gorakoen multzoarekin batera, urteko aldakuntza positiboa lortu duen bakarra (%0,6koa), eta %47 ekarri dio gure erkidegoko biztanle-kopuruaren aldakuntzaren guztizkoari. Udalerri-talde horretan, biztanle-kopurua gehitu dutenek 3.690 biztanleko igoera lortu dute, hau da, biztanleriaren %1,5; biztanleak galdu dituztenek, aldiz, 1.150 biztanle galdu dituzte, hau da, hasierako biztanle-kopuruaren %0,7.

En las anteriores Actualizaciones de Población, elaboradas por Eustat, esta categoría ha ido disminuyendo paulatinamente sus pérdidas de población hasta 1995, año en el que cambia el signo de la variación anual obteniendo un balance positivo, confirmándose esta tendencia en los siguientes años.

En casi tres de cada cuatro de estos municipios la variación poblacional obedece al saldo migratorio, mientras que en el resto, concretamente en 58 municipios, las variaciones de población vienen determinadas por el crecimiento vegetativo.

Eustatek osatu dituen aurreko biztanleriaren eguneratze-lan guztietan, atal horretako biztanle-galerak pixkanaka gutxituz joan dira; 1995ean, hain zuzen, aldatu egin da urteko aldakuntzaren zeinua, eta urte horretan positiboa izan da, eta hurrengo urtean sendetsi egin da joera hori.

Udalerri horien artean, lautik ia hirutan, biztanleriaren aldakuntza migrazio-saldoari dagokio; gainerakoetan, berriz, -58 udalerritan, hain zuzen- biztanle-kopuruaren aldakuntzak hazkunde begetatiboek eragin dituzte.